

Nr 68.

Av herrar **Nylander** och **Prytz**, till uppehållande av den industriella standardiseringsverksamheten.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln föreslagit riksdagen att såsom bidrag till uppehållande av den industriella standardiseringsverksamheten för budgetåret 1929/1930 anvisa ett extra anslag å 35,000 kronor. Enligt vad som framgår av föredragande departementschefens anförande till statsrådsprotokollet har Kungl. Maj:t för avsikt att därutöver tilldela kommissionen ett understöd å 17,000 kronor ur manufakturförslagslånefonden. Därigenom skulle alltså det sammanlagda anslaget för nästa budgetår komma att uppgå till 52,000 kronor eller samma belopp, som utgår under innevarande budgetår.

Det bör framhållas, att av den beräknade anslagssumman ett belopp av 2,000 kronor i själva verket utgör en omföring av ett förut till Svenska Teknologföreningen utgående anslag till vissa kostnader för svenska elektrotekniska kommitténs verksamhet. Största delen av detta belopp eller något över 1,800 kronor utbetalas såsom årsbidrag från svensk sida till International Electrotechnical Commission. På grund härav är i själva verket det anslag, som ställes till förfogande för standardiseringsarbetet såsom sådant inom landet, begränsat till 50,000 kronor.

Standardiseringskommissionen har i sin till grund för anslagsäskandet liggande framställning hemställt om ett anslag å 80,500 kronor och närmare angivit, huru denna summa skulle fördela sig på olika grenar av standardiseringsarbetet. Beträffande varje sådan anslagspost har kommissionen förebragt vägande skäl för arbetets understödjande med statsmedel. Kommerskollegium har i sitt över framställningen avgivna utlåtande, som finnes återgivet i statsverkspropositionen, vitsordat standardiseringsarbetets stora betydelse. Beträffande anslagsbeloppets storlek har ämbetsverket erinrat om de ökade bidrag, som numera ställas till förfogande från enskilt håll, och i anslutning därtill uttalat, att fog förefunnes för att statens bidrag något förstärktes. På av kollegium anförda skäl föreslog kollegium en ökning av anslaget till 57,000 kronor.

I departementschefens anförande rörande nu förevarande anslagsfråga har uttryckligt erkännande lämnats såväl åt de av standardiseringskommissionen

uppnådda arbetsresultaten som åt standardiseringens stora betydelse såväl för produktionen som för konsumenterna. Det framhålles också, att en praktiskt taget obegränsad mängd viktiga arbetsuppgifter på hithörande område alltjämt väntar på sin lösning. Detta oaktat har Kungl. Maj:t icke funnit sig kunna bifalla vare sig kommissionens framställning om anslagets bestämmande eller kommerskollegii förslag om en relativt obetydlig ökning av detsamma.

Vad statsrådet framhållit rörande mängden av här föreliggande arbetsuppgifter får en god belysning genom den publikation, benämnd »Slöseri», som under föregående år utgavs av standardiseringskommissionen. Publikationen utgör resultatet av en av kommissionen verkställd utredning rörande typvariationen bland industriella produkter, och endast ett flyktigt studium av densamma ger ett starkt intryck utav att avsevärda besparingar i arbetskraft, arbetstid och materialier skulle kunna göras, därest en minskning kunde ske i typvariationen. Det är av naturliga skäl omöjligt att göra någon uppskattning i penningar av dessa besparingar, men man torde utan överdrift kunna beteckna dem såsom mycket beaktansvärda ur nationalekonomisk synpunkt. Om man icke anser sig kunna bevilja hela det av standardiseringskommissionen begärda anslagsbeloppet — vilket i jämförelse med de ekonomiska fördelar standardiseringen kan bereda folkhushållningen i allmänhet likväl måste betecknas såsom relativt obetydligt — borde dock en mindre ökning av anslaget kunna ifrågakomma. Det av kommerskollegium föreslagna beloppet synes i varje fall böra utgöra ett minimum.

Under åberopande av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen må såsom bidrag till uppehållande av den industriella standardiseringsverksamheten för budgetåret 1929/1930 anvisa ett extra anslag av 40,000 kronor.

Stockholm den 19 januari 1929.

Erik Nylander.

B. G. Prytz.
